

LV) Eșuș și esuediș
151) дн 2. Ізліе 1854.

PATENTA ДИПЪРЪТЕАСКА

din 21. Ізліе 1854,

центръ шареле прінчипатъ Ардеалъл,

дн каре се кърпндъ дісізсечізііле фькzte пентръ а пзне дн фантъ десфінцареа легьмьнтълзі зрваріале ші десърчїнареа пьмьнтълзі, прекът ші пентръ а регъла рьпортъріле, че прїн ачеаста с'аз мьтатъ днтре домніі пьмьнтесчі де маї днаїнте ші днтре фостїі лоръ колонї с. іованї ші сьпзшї кьтъ пентръ пьмьнтъ, асемїнеа сїре а ordїна ші речїпрочеле реферїнде де носесїзне днтре дьшїшї дн пзміта деарь.

Noi Франціскъ Іосефъ I etc.
(Titulus magnus)

Кьдцегьндъ а пзне дн фантъ, днтр'їнъ модъ прекътъ се ва поте маї дшпъкьторъ де тоте їтереселе, дісізсечізііле деспре десфінцареа легьмьнтълзі зрваріале ші деспре десърчїнареа пьмьнтълзі дн шареле постръ прїнчипатъ Ардеалъл, прекът шї а фаче, ка челоръ кз дрептъ сь лі се респнндъ кьтъ маї кьрпндъ десдамнареа че лі се каде пентръ днчетателе лоръ вїніте, — аної допрїндъ а регъла дн модъ дефїнітївъ рьпортъріле днтре домніі пьмьнтесчі де маї днаїнте ші днтре фостїі лоръ колонї с. іованї ші сьпзшї кьтъ пентръ пьмьнтъ, прекът шї речїпрочеле реферїнде де носесїзне, карї с'аз мьтатъ прїн десфачереа легьтърї зрварїалї, ної, дьпъ че амъ аскълтатъ не міністрї пострї шї не консілізлъ постръ їмперїале, амъ афлатъ кз каде а детерміна пентръ шареле постръ прїнчипатъ Ардеалъл зрмьтореле шї але прескрїе ва о поршъ пентръ тоте лькръріле че воръ олкъре дн ачестъ овїептъ.

Сензізнеа днтеїа.

Деспре рьдїнареа легьмьнтълзі зрварїале прететотъ, шї деспре десдамнареа пентръ пресърчїзііле зрварїалї дн парте.

§ 1.

Дн зрмъ рьдїнърї легьментълзі зрварїале шї а потестатеї жьдекьторесчі доміналі, кадъ шї реферїріле, реферїнде ле шї овлїгьчїзііле че пропрїїеах шї се десдъчєах дїн ачелъ легьмьнтъ шї дн ачестъ потестате.

§ 2.

Кз десфінцареа легьтърї зрварїалї, фостїлоръ сьпзшї доміналі лі се дь песте фьндїі зрварїалї, че аз фостъ дн носесїзнеа лоръ, дрептъ де пропрїетате шї де лїзерь діспьнере, фьръ днсе а дерьга ледїлоръ че кьстъ акът, ор се воръ пьвїлка деаїчі днаїнте деспре ськчєсізнеа с. монтеїреа дн вьзрїле дерьлесчі шї деспре парчєлареа пьмьнтълзі.

§ 3.

Ка фьндъ зрварїале се ва прїві тотъ пьмьнтълъ, каре ла 1 Іанзарїе 1848 с'а афлатъ дн носесїзнеа фостїлоръ сьпзшї доміналі. Кз тоте ачесте домнілоръ пьмьнтесчі де маї днаїнте, компьтнндъ треї анї деаа тїмпълз де кьндъ се воръ днфїїнда жьдекьторїеле зрварїалї, ле ретъне дескїсъ кадеа де а демьстра днаїнтеа респентївеї жьдекьторїе зрварїалї, кьткъ кьтаре фьндъ, каре ла 1. Іанзарїе 1848 с'а афлатъ дн мьне ле вр'їнзі фостъ колонъ домінале, е пьмьнтъ алодіале. Асемїнеа шї фостїлоръ сьпзшї доміналі ле стъ дн воїъ де а кошїрова тотъ дн ачестъ ресгїмнъ, кьткъ кьтаре фьндъ, каре ла 1. Іанзарїе 1848

са афлатъ дѣ шъеле врѣзни domnъ нъ шънтескѣ де маі дѣаинте, е нъ шънтъ зрваріале.

Дѣнсе нентрѣ ачеастъ копироваре се ва кон- sidera ка епокъ анълъ 1819 ашеа, къ афаръ де famuli conventionati, де карі се воръеште дѣ § 6 ші афаръ де кастлѣ дѣсемпнатъ дѣ §. 20, нъ се ва потѣ врѣи піче о дѣнкѣ дѣконтра знеі possessiuni, че кѣста ла 1. Ianuarie 1819, дѣтрѣ кът е ворѣа деакъ нъ шънтѣглѣ е алодіале вер зрваріале.

§ 4.

Фондii зрваріалі, карі дела 1. Ianuarie 1819 дѣкоче с'аз кѣріалісатъ дѣ дѣцелескѣ пѣрдеі I, титл. XL din Тринартіѣ, нъ се маі потъ пре- тінде дѣаноі сѣз титлѣ, къ маі дѣаинте фѣсесеръ пѣвоаинѣ зрваріале.

Асемінеа нъ се маі потъ дѣшизмна регълѣ- ріле де носесізне ші скітѣвріале де нъ шънтѣ, карі дела 1. Ianuarie 1819 дѣкоче саз фѣкѣтѣ обсер- вѣндѣсе дѣспѣсечізніле легалі, сѣаз нестетот карі с'аз дѣтѣрѣтѣ къ потере дефінітіѣ дѣкѣтрѣ авторітѣдѣ.

§ 5.

Ка нъ шънтѣ зрваріале се ворѣ трапта ші ачеі фонди, дѣ а кѣрорѣ носесізне аз девінітѣ фостіі свізніі доміналі дела 1. Ianuarie 1819 пѣнъ ла 1. Iulie 1848 пріп ачеа, къ нентрѣ ачесті фонди аз респѣнѣс контривѣчізне ші аз дѣмплінітѣ престѣ- чізніле домпесчі; афаръ нѣмаі деакъ маі тѣрзіѣ ачесті фонди с'аз скосѣ дѣн тавлеле де даре къ дѣвоіреа дѣкастерізніі дѣреі.

§ 6.

Дѣкѣ ші ачеі фонди се ворѣ трапта ка зрва- ріалі, карі зрѣта а се консідера ка атарі дѣ дѣ- целескѣ лецілорѣ че аз кѣстатъ пѣнъ акѣт. шѣ- карѣ ачесті фонди ла конскріереа дѣн анълъ 1819/20 с'аз рѣтѣвѣтѣ, ер де атѣчі дѣкоче саз скосѣ дѣн тавлеле де даре сѣз вер че претесѣтѣ, фіѣ носесоріі лорѣ трекѣдѣ дѣ ачесте тавле ка кѣріалісті, тапсаалісті, аз сѣз вер че алѣ нѣміре.

Ашеа нѣмідѣі famuli conventionati с. серві- торі пріп дѣвоіеалѣ, се ворѣ трапта дѣнъ дѣ- воіеала че аз къ фостіі лорѣ domnii нъ шънтесчі, сѣдѣіпѣндѣлісе лівертатеа де а се мѣта знде ворѣ voi.

§ 7.

Афаръ де фондиі зрваріалі нѣмідѣі дѣ §§. пре- чедініі, маі трекѣ дѣ пронпріетатеа фостілорѣ колоні доміналі дѣкѣ ші ачеле локѣрі де нѣсчізне, че не кале лецітімѣ лі с'аз рѣнтѣ лорѣ пѣнъ акѣт аз лі се ворѣ рѣне деакѣт дѣаинте, прекѣт ші ачеі фонди де пѣдѣре ші де стѣѣз с. трестіѣ, карі дѣ ачелаші модѣ с'аз датѣ ор ворѣ фі а се да де аічі дѣаинте фостілорѣ свізніі доміналі нентрѣ леширѣтѣглѣ ші стѣфѣрѣтѣглѣ (трестіа) зрваріале.

§ 8.

Cесізніле дешерте с. пѣрѣсїте (sessions desertae (трекѣ дѣ депліна пронпріетате а челорѣ че ле носедѣ акѣт, дѣкѣтѣва нъ ворѣ ста дѣконтра некаріѣа контрапте дѣкѣіате не тімнѣ determi- натѣ ор къ апріатѣ кондїчїзне де ревокаре, не карі контрапте нъ ле атїнде ачеастѣ патентѣ.

Дѣнсе ачеле сесізні, не карі носесорі лорѣ ле аз пѣрѣсїтѣ дѣ дѣкѣрѣглѣ апілорѣ 1848 ші 1849, ші деатѣчї нъ ле-аз маі лѣватъ дѣ носесізне, нъ се ворѣ консідера ка сесізні дешерте с. пѣрѣ- сїте. Кѣтѣ нентрѣ ачесте сесізні, рѣтѣнѣ неатїнсе дрѣнтѣріле де носесізне ші пронпріетате але носе- сорілорѣ лорѣ де маі дѣаинте ші але свѣчесорілорѣ лорѣ.

§ 9.

Decdamnarea нентрѣ престѣчїзнїле че фѣсе- серъ легате де фондиі зрваріалі, се ва дѣмпліні дѣн тіжлочеле дѣреі.

Ла ескалѣзлареа еї се ва протѣде дѣнъ дѣ- спѣсечїзнїле дѣн ачеастѣ сенчїзнѣ.

§ 10.

I. Деакѣ есістѣ контрапте де аволїчїзне с. рѣстїндѣре, ор де рѣлїчїзне с. рѣскїтѣз

а) Деакѣ престѣчїзнїле зрваріалі с'аз трап- скїтѣватѣ (префѣкѣтѣ) дѣ вані пріп контрапте де рѣстїндѣре с. аволїчїзне, ор пріп контрапте де рѣлїчїзне дѣкѣіате не тімнѣ недетермінатѣ, dec- damnarea се ва скалѣла лѣндѣ де темейс прѣ- стѣчїзнїле анѣалі дѣ вані дѣпекѣт с'аз стїпѣлатѣ, кѣндѣ апі сѣтеле че ерѣз а се прѣста дѣ валѣтѣ де Віена дѣ потѣ де рѣскотѣре ор де антїчїпате.

се воръ редъче дн вані де металъ комитъндъ 250 дренг о сътъ де флоріні.

б) Деакъ престъчїзніле зваріалі с'аз рескїмъватъ дн дърї дефїнте пентрѣ тотдехна дн патърѣ, decdamnarea се ва скалкъла лъндъ де темейс предърілеарънкате дн провїсорїалъ де контрївчїзне пентрѣ атарї престъчїзні; ear' unde нъ-с' арънкате ачесте предърї, се ва скалкъла днъ предърї аналоде, не карї ле ва дефїде комїсізінеа дереї.

с) Деакъ дърїле дн патърѣ аз фосгъ къстатъ днтр'о пърчїзне детермінатъ дн продвїтеле пътнътълї, атнчї вїнітълз патърале врѣтъ констататъ пентрѣ провїсорїалъ де контрївчїзне се ва лза дренгъ вїнітълз анзале алъ ресептївїлор фънді шї се ва валъта дн ванї днпъ кѣм с'а предърїтъ дн провїсорїалъ де контрївчїзне. Прїн зрпаре вїнітълз анзале врѣтъ, пентрѣ престъчїзнеа дн патърѣ че е а се decdamna, ресълтъ деакъ продвѣтълз с. вїнітълз днтрѣгъ се ва днпърдї прїн пърчїзнеа че ера а се преста.

§ 11.

Днпъче дн констататълз предъ анзале алъ престъчїзнеї се сканде предълз контрапрестъчїзнїлоръ констататъ тот дн ачелъ модъ, есе валореа пъръ с. предълз пъръ алъ престъчїзнеї анзалї. Ачестъ предъ пъръ, днпъче се маї сканде дн елз о ашесеа парте пентрѣ лїнеа касзалї, пентрѣ спеселе add-sълзї шї пентрѣ алте спесе економїче, формаелъ дн касърїле §. 10 редїтълз анзале де decdътнъчїзне, шї днпъдїндъсе къ доъзечї (с. дндоземїндъсе), ва форма капїталълз де decdътнъчїзне.

Днсе decdamnarea нъ се ва дефїде нїче одатъ дн кѣтїме маї таре, декът кѣм ар фї сь кадъ днпъ дїспъсечїзнїле § 12 дн ачестъ патентъ не фънді зварїалї де ачешї търїме шї класъ дн ачешї комїтатѣ.

§ 12

II. Ынде нъ есїсгъ контрапте де аволїчїзне ор релзчїзне:

Деакъ дн прївїнда престъчїзнїлоръ зварїалї нъ есїсгъ атарї контрапте де аволїчїзне ор релзчїзне, decdamnarea пентрѣ престъчїзнїле зварїалї днпъ фънді зварїалї че се афлъ дн вр'о комъвїтатѣ се ва ачѣ дн модълз зрпѣторъ:

Ла класїфікареа пътнътърїлор се ва пъне дренг темейс конскрїереа зварїале дн анії 1819—20 шї

класїфікареа локърїлоръ фъвѣтъ атнчї ашеа ка ла локърїле че се афлъ дн прїма класъ, пентрѣ зпъ жъгъръ де 1600 стнпдїні пърградї де нътнъгъ їнтравїланъ ор естравїланъ сь се скотъ зпъ редїгъ анзале де зпъ флорїнъ шї зече крѣчерї мон. копв. ла локърїте дн а доа класъ пентрѣ зпъ жъгъръ зпъ редїгъ анзале де зпъ флорїнъ мон. копв.; шї ла локърїле дн а треїа шї а патра класъ пентрѣ зпъ редїгъ анзале де чїнчїзечї крѣчерї мон копв. ка decdamnare.

Ачестъ редїгъ анзале днпъдїтъ къ доъзечї (с. дндоземїтъ) ачѣ капїталълз де decdamnare че се кѣвїне дн вер че касъ.

Престъчїзнїле свѣцелерїлоръ (subinquinari, чѣї фър' де касъ). днчѣатъ фъръ нїче о decdamnare.

§ 13.

Ла демесъраеа decdътнъчїзнеї се ва лза де темейс есгїнсїнеа терїторїале констататъ ла днтродъчереа провїсорїалї де трївѣтълз днпъ пътнътъ.

Немъдїемїндъсе домнълз пътнътескъ къ ачестъ месъръ, арѣ воїѣ де а чере пентрѣ ачестї фънді месъраеа деометрїкъ, карѣ нъ ї се порѣ денѣра нъмаї се нортѣ елз спеселе месърѣї.

§ 14

Decdътнъчїзнеа че днпъ ачѣстъ патентъ е а се демесъра фосгїлоръ домнї пътнътесчї пентрѣ днчѣгателе вїніте зварїалї, се ва скалкъла пентрѣ носесїзнїле, че фъсесеръ доміналі, фъръ дїстїнцере де персона носесорълї, шї се ва респънде пънъмаї домнїлоръ пътнътесчї прївадї, чї шї вѣзрїлоръ еклїсїастїче, але фондърїлоръ, фъндчїзнїлоръ, корпорчїзнїлоръ шї челоръ камералї.

Дїспъсечїзнїле маї деапроне деспре реферїцїеле де дренгъ шї маїналареа сѣтелоръ де decdamnare че воръ кѣдѣ не вѣзрїле еклїсїастїче, але фондърїлоръ, фъндчїзнїлоръ, корпорчїзнїлоръ шї камералї, се воръ да прїнтр'о ордїнчїзне спеціале.

§ 15.

О патентъ спеціале ва детерміна кѣм шї де знде сь се респъндъ кѣтъ маї кърїндъ челоръ къ дренгъ decdamnarea атѣтъ пентрѣ капїталъ, кѣтъ шї пентрѣ редїтеле че декъръ дела стерѣереа престъчїзнїлоръ зварїалї днкоче, скъзъндъсе антїчїпателе че аз кѣпътатъ пълъ акъм шї свѣдїпндъсе дренгърїле тѣгъроръ челоръ їнтересадї днтрѣ ачѣсга.

Дитр'ачеа се ворз да антиципате дзпз пор-
меле депъпз акзм.

Салчизнеа а доа.

De престъчизниле рескзмпъравере.

§ 16.

Фъндии алодиали, пе карі се афлъ зрзпте еко-
номіе, пз се маі потз лза днапоі дела посесоріі
лорз чеі деакзм, деакъ ачестіа афарь де ачесте
еконومیе пз маі поседз алтз пзмънтз зрваріале
ші деакъ пз се цінз де famulii conventionati, фіъ
сімвріа ачесторз дін зрмъ токмігъ дн вані, дн
претъндъ с. превъндъ, ор дитрз фолосіреа де
вр'о касъ, локзпндъ ор де врзпз локъ.

Дусе дъріле легате де атарі фънді сьнт
рескзмпъравере, ші пъпъ ла рескзмпъраве се ворз
дмпліні декътръ посесоріі лорз дн месъра deter-
minatъ prin контраптъ ор prin датіне.

§ 17.

Дпкъ ші ачеі фънді алодиали, че пелънгъ престъ-
чизни спеціали с'аз фостз датз фостілорз колони
спре а'ші адацзе посесізнеа лорз зрваріале, кадъ
свъ дичъсечізніле § 16. де ші ачеі фънді пз се
ворз фі трекзтз дн тавеле де даре.

§ 18.

Фъндии алодиали, фъръ діферінцъ де фелълз
кълзтреі, карі пелънгъ престъчизні анзалі де лъврз
дн патъръ ор де вані, prin днвоіеалъ дн скрісз
ор въ гъра с'аз фостз датз фостілорз колони
dominalli спре а ле лъкра, плъта, ор спре алтз
фолосіре, пентрз тотдезна, ор пъпъ ла стіндереа
familiiei аз а відеі въръзтесчі, аз пестетот пе
тімпз недетерminatъ фъръ де ресерваре еспресъ
де а се лза днапоі ші карі дн ачестъ дін зрмъ
касъ се афлъ дн шътеле фостілорз езпзні домі-
нали дела 1. Іанъаріе 1819 пз се маі потз лза
днапоі дела посесоріі лорз. — Дъріле легате де
ачесті фънді сьнт рескзмпъравере, дусе пъпе
къндъ се ворз рескзмпъра се ворз дмпліні дн
дн месъра кзвінігъ.

§ 19.

Дн прівінца кърътзрелорз с. стірнътзрелорз
се ворз овсерва зрмътореле дичъсечізні:

I. Кърътзреле фъкзте де чінева дела 1. Іанъаріе
1848 днкоче де канълз сез, адекъ фъръ десле-

гаре, се прівескз ка окъпърі ші се потз претінде
днапоі пе кале сьтаре.

II. Кърътзреле карі кадъ дн дичъсечізніле
§§ 3, апоі 16—18 дін ачестъ патентъ, се ворз
трапта дзпз ачесті параграфі.

III. Кърътзреле, карі фъръ де піче кпз кон-
траптъ се фъкзръ днапнте де 1. Іанъарі 1819, пз
се маі потз лза дела посесоріі лорз чеі де акзм

VI. Ла кърътзреле, карі саз фъкзтз де къръ
фостіі колони пе темейз де контраптъ кз фостіі
лорз domni, ор дн прівінца кърорз есісте де маі
гързіз вр'о днвоіеалъ еспресъ аз пе гъкзте кз ачеі
domni, се ворз цінеа кондічизніле асъпра кърорз
се днвоіръ.

V. Кърътзреле, карі се фъкзръ дзпз 1. Іанъаріе
1819 днконтра знеі проівірі ауріате, ор дн ло-
кзрі де пъдъре проівіте, се потз претінде днапоі
де къръ domni.

Дусе претіндеirea днапоі а кърътзрелорз, —
афарь де касълз де окъпърі (Nr. I дн ачестъ §),
деве а се фаче ла респентіва жъдекъторіъ зрваріале
кз оккасізнеа пертраптърілорз деспре регълареа
посесізілорз; еар' алмінте дн прівінца ачелорз
кърътзре, карі се афлъ дн шътеле посесорілорз
лорз фъръ кондічизні спеціали ші пе тімпз неде-
терminatъ, се ва фаче ла респентіва жъдекътеріъ
зрваріале дн термінз де треі ані дзпъ днфінда-
реа ачесторз жъдекъторіе; апоі дн прівінца къръ-
тзрелорз, карі се афлъ дн шътеле посесорілорз
челорз де акзм сьвт орекарі кондічизні ші пе
тімпз детерminatъ, се ва фаче дн треі ані дзпъ
дмплініреа кондічизнілорз ші тречереа тімпзлі
челзі детерminatъ.

Афарь де касълз знеі ресервърі prin кон-
траптъ, спеселе кърътзреі пзмаі атзпчі се ворз
днторче, къндъ еле дн диделесълз артів. де леде
XXVI, § 7. 1791 пз се ворз пріві ка ресітзпте
prin фолосълз пърз трасъ дн шенте ані дін локълз де
кърътзръ, ші къндъ кърътзра пз се ва фі фъкзтз
дн пъдърі проівіте, ор днконтра знеі проівірі
ауріате а domnilорз пзмънтесчі, каре пропіре пз
с'а ревокатъ пічі deadрентълз, пічі пезішъ prin
лзареа де дърі пентрз локълз де кърътзръ.

(Ва зрта.)